

Seat No. : _____

MA-I-85
April-2007
Indian Culture
(Systems of Indian Philosophy)
Paper – IV

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. વેદ સંહિતાઓમાં આવતા દાર્શનિક વિચારોનો ખ્યાલ આપો.

અથવા

‘ઉપનિષદ’નો અર્થ સમજાવી ઉપનિષદોમાં ચર્ચેલા વિષયોનો ખ્યાલ આપો.

૨. સાંખ્ય દર્શનમાં સમજાવેલ સૃષ્ટિની ઉત્ક્રાંતિ વિશે ટૂંકમાં લખો.

અથવા

યોગ દર્શનમાં વર્ણવેલ ચિત્તની ભૂમિકાઓ સમજાવી ચિત્તવૃત્તિ નિરોધ માટે અષ્ટાંગ યોગનો ખ્યાલ આપો.

૩. ન્યાય દર્શનમાં સ્વીકારેલ પ્રમાણો વિશે માહિતી આપો.

અથવા

શંકરાચાર્યના માયાવાદની સમીક્ષા કરો.

૪. જૈન દર્શનની અનેકાન્તવાદની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

ચાર્વાક દર્શનના મુખ્ય સિદ્ધાંતો સમજાવો.

૫. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકી નોંધ લખો :

- (૧) ભગવદ્ગીતા પ્રમાણે કર્મ.
- (૨) વૈશેષિકનો પરમાણુવાદ.
- (૩) વિશિષ્ટાદ્વૈતવાદ.
- (૪) જૈન દર્શનમાં પુનર્જન્મનો સિદ્ધાંત.
- (૫) બૌદ્ધ દર્શનના ચાર આર્યસત્યો.

Seat No. : _____

MA-I-85
April-2007
Indian Culture
(Systems of Indian Philosophy)
Paper – IV

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Give an idea of the philosophical thoughts in the Vedic Samhitas.

OR

Explain the meaning of 'Upanishada' and give an idea of the subjects discussed in Upanishadas.

2. Write in brief about the theory of the evolution of the world discussed in Sāṅkhya philosophy.

OR

Explain the stages of mind as described in Yoga philosophy and give an idea of the Ashtāṅga Yoga to control the mental instincts.

3. Give an idea of the Pramāṇas, accepted in the Nyāya philosophy.

OR

Critically examine Shankarācharya's theory of 'Maya'.

4. Clarify the concept of Anekantavāda in the Jain philosophy.

OR

Explain the main principles of Chārvāka philosophy.

5. Write short notes on any **two** of the following :

- (1) Karma according to Bhagavadgītā.
- (2) The atomic theory of the Vaiśeṣika.
- (3) Viśiṣṭādvaitavāda.
- (4) The principle of re-birth in Jain philosophy.
- (5) The four Noble Truths of Buddhist philosophy.